

Skolepersonalets opplysningsplikt til barneverntjenesten Udir-10-2012

Hensikten med dette rundskrivet er å gi veiledning til skoleeiere og skoleledere om skolepersonalets opplysningsplikt til barneverntjenesten.

NB! Opplæringsloven § 15-3 og friskoleloven § 7-4 er endret 01.07.2018.

Rundskrivet er ikke oppdatert etter at endringer trådte i kraft.

RUNDSKRIV   SIST ENDRET: 27.09.2012

Innhold

1. Hensikt og lovgrunnlag for rundskrivet

2. Skolepersonalet har en oppmerksomhetsplikt og en opplysningsplikt

2.1 Oppmerksomhetsplikten

2.2. Opplysningsplikten

2.2.1 Hvem omfattes av opplysningsplikten

3. Opplysningsplikt på eget initiativ, meldeplikten

3.1 Mishandling i hjemmet eller andre former for alvorlig omsorgssvikt

3.2 Vedvarende alvorlige atferdsvansker

3.3 Fare for utnyttelse av et barn til menneskehandel

3.4 Når utløses opplysningsplikten - "grunn til å tro"

3.5 Når opplysningsplikten utløses, skal opplysningene gis barneverntjenesten

3.6 Hvordan opplysningsplikten oppfylles

3.7 Krav til bekymringsmeldingen

3.8 Informasjon til foreldrene

3.9 Tilbakemelding fra barneverntjenesten

4. Opplysningsplikt ved pålegg

4.1 Når kan skolepersonalet bli pålagt å gi opplysninger

4.2 Klage over pålegg

5. Forsvarlig system

6. Spørsmål

Kilder

1. Hensikt og lovgrunnlag for rundskrivet

Hensikten med dette rundskrivet er å gi veiledning til skoleeiere og skoleledere om skolepersonalets opplysningsplikt til barneverntjenesten. Rundskrivet handler om

- hvem reglene om opplysningsplikt gjelder for
- i hvilke situasjoner taushetsplikten må vike for opplysningsplikten
- hvordan skolepersonalet bør oppfylle opplysningsplikten

Barnevernlovens formål¹ er å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, og å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. For at barneverntjenesten skal kunne ivareta sine oppgaver, er de avhengig av opplysninger fra andre som gjennom sitt arbeid får kjennskap til opplysninger om barn som er i alvorlige omsorgs- og livssituasjoner.

I barnevernloven fremgår opplysningsplikten av § 6-4 annet ledd. For skolepersonalet ved offentlige skoler er opplysningsplikten særskilt regulert i opplæringsloven § 15-3. Det er en tilsvarende bestemmelse i privatskoleloven § 7-4. Personalet i private grunnskoler som er

godkjent etter § 2-12 i opplæringsloven er også omfattet av opplysningsplikten, jf. opplæringsloven § 2-12 tredje ledd.

Opplysningsplikten gjelder både meldinger som skolepersonalet gir på eget initiativ, den såkalte meldeplikten, og opplysninger de gir etter pålegg fra barneverntjenesten eller andre barnevernmyndigheter. Opplysningsplikten etter barnevernloven og opplæringsloven går foran taushetsplikten etter andre lover.

---

¹ Barnevernloven § 1-1

---

2. Skolepersonalet har en oppmerksomhetsplikt og en opplysningsplikt

Skolepersonalet har både en oppmerksomhetsplikt og en opplysningsplikt.

Oppmerksomhetsplikten fremgår av opplæringsloven § 15-3 første ledd og opplysningsplikt fremgår av bestemmelsens andre ledd. Nedenfor går vi gjennom hva oppmerksomhetsplikten og opplysningsplikten betyr.

2.1 Oppmerksomhetsplikten

Skolepersonalet har daglig kontakt med barna på skolen og i dette arbeidet er de pålagt å være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenesten (opplæringsloven § 15-3 første ledd).

Oppmerksomhetsplikten i seg selv utløser verken en rett eller en plikt til at personalet må gi opplysninger til barneverntjenesten. Ved at personalet er oppmerksomme kan de oppdage forhold som kan utløse opplysningsplikten.

For at skolepersonalet skal kunne oppfylle sin plikt til å være på vakt, er det en forutsetning at de har kunnskap om hvilke situasjoner som kan føre til tiltak fra barneverntjenesten og hvilke situasjoner som er så alvorlige at plikten til å melde fra utløses. I punkt 3 går vi gjennom disse situasjonene.

2.2. Opplysningsplikten

Opplysningsplikten til barneverntjenesten inntreer i de mest alvorlige tilfellene; når skolepersonalet har grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, når det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker eller når det er fare for utnyttelse av et barn til menneskehandel (barnevernloven §§ 4-10, 4-11, 4-12, 4-24 og 4-29).

Opplysningsplikten innebærer et unntak fra den lovbestemte taushetsplikten som skolepersonalet er omfattet av (forvaltningsloven §§ 13-13 e, jf. opplæringsloven § 15-1). De situasjonene hvor reglene om taushetsplikt må vike for skolepersonalets opplysningsplikt til barneverntjenesten står i opplæringsloven § 15-3 andre ledd og i barnevernloven § 6-4 andre ledd.

Opplæringsloven § 15-3 andre ledd omfatter både en opplysningsplikt på eget initiativ (meldeplikten) og en plikt til å gi opplysninger etter pålegg fra barneverntjenesten eller fylkesnemnda.

2.2.1 Hvem omfattes av opplysningsplikten

Opplysningsplikten gjelder for skolens personale (opplæringsloven § 15-3 andre ledd). Det betyr alle som er ansatt ved skolen, også lærervikarer som har midlertidige arbeidsavtaler med skoleeier. Skoleledelsen må sørge for at alle ansatte, også lærervikarer, er kjent med opplysningsplikten.

Opplysningsplikten er pålagt den enkelte ansatte, og ikke skolen som sådan (avgjørelse fra Eidsivating lagmannsrett¹). Plikten til å gi opplysninger faller ikke bort selv om vedkommende på egenhånd forsøker å avhjelpe situasjonen. Når vilkårene for opplysningsplikten er oppfylt, skal opplysningene gis videre til barneverntjenesten umiddelbart.

Selv om opplysningsplikten gjelder for den enkelte, kan skolen etablere rutiner som innebærer at opplysningene til barneverntjenesten formidles gjennom en overordnet, f.eks. rektor. En slik rutine fratår likevel ikke den enkelte ansatte sitt selvstendige ansvar for å formidle opplysningene til barneverntjenesten, dersom den overordnede unnlater å videreformidle opplysningene, eller den overordnede ikke er enig i at forholdet bør meldes.

3. Opplysningsplikt på eget initiativ, meldeplikten

Skolepersonalet skal, på eget initiativ og uten hinder av taushetsplikten, gi opplysninger til kommunens barneverntjeneste når det er grunn til å tro at

- et barn blir mishandlet i hjemmet
- det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt
- et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker
- det er fare for utnyttelse av et barn til menneskehandel

Opplysningsplikten inntreffer ved alvorlige tilfeller, hvor det er fare for at barnet tar vesentlig skade. Det er ikke tilstrekkelig at barnet ikke lever under optimale forhold. I hvilke situasjoner opplysningsplikten foreligger vil være avhengig av hva bekymringen gjelder.

I opplæringsloven § 15-3 andre ledd er det vist til barnevernloven §§ 4-10, 4-11, 4-12 og 4-24. Disse bestemmelsene beskriver ulike former for omsorgssvikt og alvorlige atferdsvansker som etter nærmere vilkår gir grunnlag for å fatte vedtak etter barnevernloven. Det er henvist til disse bestemmelsene for å vise hva som menes med mishandling i hjemmet, alvorlig omsorgssvikt og vedvarende alvorlige atferdsvansker. Det er ikke meningen at skolepersonalet skal ta stilling til om de enkelte vilkårene for å fatte vedtak etter barnevernloven er oppfylt. Skolepersonalet skal vurdere barnets omsorgssituasjon ut fra sitt faglige ståsted og sin kjennskap til barnet og familien.

Nedenfor følger en oversikt over de bestemmelsene i barnevernloven som det vises til.

3.1 Mishandling i hjemmet eller andre former for alvorlig omsorgssvikt

Opplysningsplikten omfatter for det første de tilfeller hvor det er grunn til å tro at det

foreligger mishandling i hjemmet eller andre former for alvorlig omsorgssvikt:

Mangel på undersøkelse eller behandling ved livstruende eller annen alvorlig sykdom eller skade

Et barn lider av livstruende eller annen alvorlig sykdom eller skade, og foreldrene sørger ikke for at barnet kommer til undersøkelse eller behandling (barnevernloven § 4-10).

Ikke dekket særlige behov for behandling eller opplæring

Foreldre sørger ikke for at et funksjonshemmet barn eller spesielt hjelpetrequende barn får dekket særlige behov for behandling eller opplæring (barnevernloven § 4-11 og § 4-12 første ledd bokstav b).

Mishandling eller andre alvorlige overgrep

Et barn blir mishandlet eller utsatt for andre alvorlige overgrep i hjemmet. Bestemmelsen omfatter både fysisk mishandling, seksuelle overgrep, psykisk sjikane, trakassering og vedvarende mindre overgrep¹ (barnevernloven § 4-12 første ledd bokstav c).

Alvorlige mangler ved den daglige omsorgen eller i forhold til den personlige kontakt og trygghet barnet trenger

Det er alvorlige mangler ved den daglige omsorg barnet får eller alvorlige mangler i forhold til den personlige kontakten og tryggheten barnet trenger etter sin alder og utvikling (barnevernloven § 4-12 første ledd bokstav a).

Dette omfatter alvorlige mangler i den daglige fysiske eller materielle omsorgen. Her vil barnets behov for trygge boforhold og oppfølging av mat og klær stå sentralt. Bestemmelsen omfatter også alvorlige mangler ved oppfølgingen av instanser som er viktige og nødvendig for barnets fungering i hverdagen og for barnets utvikling fremover. Oppfølging av helsestasjon, barnehage og skole er nevnt som eksempler på slike instanser².

Dette omfatter også situasjoner hvor det er alvorlige mangler i den psykiske eller følelsesmessige omsorgen. Det kan være tilfeller der foreldrene avviser barnet følelsesmessig og tilfeller hvor foreldrene ikke er i stand til å dekke barnets kontaktbehov

(forarbeidene til § 4-12³). Begrepene omfatter også situasjoner hvor tvang eller vold i hjemmet skaper fysisk eller psykisk utrygghet hos barnet. Psykiske lidelser hos foreldrene, som igjen påvirker barnet, er også fremhevet i forarbeidene på forhold som kan forårsake utrygghet hos barnet.

Overveiende sannsynlig at barnets helse eller utvikling kan bli alvorlig skadet

Det er overveiende sannsynlig at barnets helse eller utvikling kan bli alvorlig skadet fordi foreldrene er ute av stand til å ta tilstrekkelig ansvar for barnet. Bestemmelsen gjelder for de tilfeller der foreldrene mangler de personlige forutsetninger for å ha ansvaret for barnet⁴ (barnevernloven § 4-12 d).

---

¹ Ot.prp. nr. 44 (1991-92) s. 43

² Barnevernloven med kommentarer, Ofstad/ Skar s. 122

³ Ot.prp. nr. 44(1991-92) s. 110

⁴ Ot.prp. nr. 44 (1991-92) s.111

3.2 Vedvarende alvorlige atferdsvansker

Opplysningsplikten inntreffer også hvis et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker ved alvorlig eller gjentatt kriminalitet, ved vedvarende misbruk av rusmidler eller på annen måte (barnevernloven § 4-24):

Alvorlig eller gjentatt kriminalitet

Alvorlig kriminalitet omfatter alvorlige volds- og/- eller sedelighetsforbrytelser, mens gjentatt kriminalitet blant annet er tilfeller der barnet har gjort seg skyldig i serier av tyverier eller hærverk (forarbeidene til bestemmelsen¹).

Vedvarende misbruk av rusmidler

Begrepet vedvarende understreker at ikke enhver bruk av rusmidler er tilstrekkelig.

Misbruket må være omfattende både i omfang og tid². Varigheten og omfanget må likevel

til en viss grad vurderes opp mot barnets alder³.

Alvorlige atferdsvansker på annen måte

Kriteriet omfatter de mer sammensatte problemene og er i forarbeidene⁴ definert som annen form for utpreget normløs atferd. Det er ikke noe lavere terskel for å ta i bruk dette alternative enn de to foregående alternativene, problemenes alvorlighetsgrad må ligge på det samme nivået. Det er den normløse atferden, og ikke mer introverte problemer, som for eksempel alvorlige spiseforstyrrelser, som utløser tiltak etter dette alternativet (juridisk teori⁵). Det fremgår av forarbeidene⁶ at alternativet omfatter prostituerte og de såkalte gatebarna.

Noen eksempler på hva som kan omfattes av alternativet er fravær fra hjemmet, unndragelse av voksenkontroll for øvrig og draging mot uoversiktlige miljøer med eldre ungdom. Ugyldig skolefravær eller at en elev er helt falt ut av skolen er ikke alene tilstrekkelig til at bestemmelsen tas i bruk. Fravær kan være et av flere symptomer på normoppløsning, og dette må ses i sammenheng med den totale livsførselen⁷.

---

¹ Ot.prp. nr. 44 (1991-92) s. 114

² Ot.prp. nr. 44 (1991-92) s. 114

³ Barnevernloven med kommentarer, Ofstad/Skar s. 239

⁴ Innst. O nr. 80(1991-1992) punkt 3.4

⁵ Barnevernloven med kommentarer, Ofstad/Skar s. 240

⁶ Ot.prp. nr. 44(1991-92) s. 114

⁷ Barnevernloven med kommentarer, Ofstad/Skar s. 240

3.3 Fare for utnyttelse av et barn til menneskehandel

Skolepersonalet har også opplysningsplikt dersom det er grunn til å tro at det er fare for utnyttelse av et barn til menneskehandel (barnevernloven § 4-29). Opplysningsplikt fremgår her av barnevernloven § 6-4 andre ledd første punktum og er ikke særskilt regulert i opplæringsloven § 15-3.

3.4 Når utløses opplysningsplikten - “grunn til å tro”

Det er ikke et krav at den som gir opplysninger er sikker på at situasjonen er så alvorlig som det er beskrevet i punktene over, men det må foreligge noe mer enn en vag mistanke.

Opplysningsplikten inntreffer når en eller flere i skolepersonalet har “grunn til å tro” at det foreligger en situasjon som er omfattet av kriteriene over. Det er skolepersonalets bekymring som er avgjørende for vurderingen av om opplysningsplikten foreligger. Skolepersonalet må konkret vurdere om opplysningsplikten inntreffer, på bakgrunn av sitt faglige skjønn og ut fra den kjennskapen og de opplysningene de har om det enkelte barnet. Skolepersonalet må ha en begrunnet bekymring for om et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, for om et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker eller det er fare for utnyttelse av et barn til menneskehandel.

Hvis skolepersonalet er i tvil om bekymringen er så alvorlig at den skal meldes til barneverntjenesten, kan det være nyttig å diskutere saken anonymt med andre fagpersoner. Personalet kan også diskutere problemstillinger anonymt med barneverntjenesten og få konkrete råd. Når en sak drøftes anonymt er det viktig å huske på at man ikke må bruke opplysninger som gjør det mulig å identifisere barnet eller foreldrene¹.

---

¹ Les mer om å drøfte saker anonymt i veilederen; Q-1162 B “Til barnets beste – samarbeid mellom barnehagen og barneverntjenesten” Barne- og likestillingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet, 2009 s. 21

3.5 Når opplysningsplikten utløses, skal opplysningene gis barneverntjenesten

Når opplysningsplikten først foreligger kan ikke den ansatte velge om den skal gi opplysninger eller ikke. Bestemmelsen bruker ordlyden skal, som betyr at det foreligger en plikt. Dersom skolepersonalet mener vilkårene for opplysningsplikten foreligger, skal han eller hun umiddelbart gi opplysningene videre til barneverntjenesten. Personalet skal ikke foreta ytterligere undersøkelse for å bekrefte eller avkrefte sin bekymring. Det er

barneverntjenestens oppgave å undersøke nærmere.

Hvis skolepersonalet har meldt fra til barneverntjenesten om et barn og de etterpå får ny informasjon som utløser opplysningsplikten, er skolepersonalet forpliktet til å melde ifra om den nye informasjonen. Det er ikke slik at plikten er oppfylt fordi man allerede har meldt fra til barneverntjenesten. Mottar man nye opplysninger som vurderes som så alvorlig at opplysningsplikten igjen utløses, skal de nye opplysningene gis barneverntjenesten.

Når barneverntjenesten har undersøkt saken, kan det vise seg at barnets situasjon var mindre alvorlig enn skolepersonalet trodde da opplysningene ble gitt til barneverntjenesten. Den som ga opplysningene har ikke brutt taushetsplikten sin, så lenge han eller hun vurderte at opplysningsplikten var utløst. Den som ga opplysningene til barneverntjenesten har gjort sin plikt.

Skolepersonalet bør dokumentere hvilke vurderinger som er gjort i forbindelse med vurderingen av opplysningsplikten. Dokumentasjonen kan gjøre at personalet i ettertid kan vise at de, på det tidspunktet opplysningen ble gitt, vurderte at det var grunn til å tro at situasjonen var så alvorlig at den utløste opplysningsplikten. Dette vil ha betydning dersom det eventuelt i etterkant skulle bli spørsmål om taushetsplikten er brutt.

3.6 Hvordan opplysningsplikten oppfylles

Opplysningsplikten oppfylles ved at skolen, enten rektor eller en ansatt, umiddelbart sender en bekymringsmelding til den kommunale barneverntjenesten.

Skolepersonalets opplysningsplikt er ikke oppfylt dersom de gir bekymringsmeldingen anonymt. Opplysningsplikten forutsetter at den som gir meldingen oppgir hvem den er, slik at barneverntjenesten på best mulig måte kan vurdere innholdet i meldingen og om det er behov for å innhente ytterligere opplysninger fra skolen.

3.7 Krav til bekymringsmeldingen

Meldingen bør som hovedregel være skriftlig. Det kan gjøres unntak fra dette i akutte situasjoner når det er viktig at barneverntjenesten raskt blir informert om bekymringen.

Meldingen må inneholde opplysninger om hvilket barn det gjelder og hva bekymringen går ut på. Skolen bør skrive ned hvilke observasjoner de har gjort og hva som er gjort fra skolens

side i forbindelse med bekymringen.

- [Skjema for bekymringsmelding \(barnevernvakten.no\)](http://barnevernvakten.no).

3.8 Informasjon til foreldrene

Skolen bør som et generelt utgangspunkt gi foreldrene informasjon om at det vil bli sendt melding til barneverntjenesten.

I enkelte situasjoner bør likevel skolen overlate til barneverntjenesten og eventuelt politiet å vurdere når og på hvilken måte foreldrene skal bli informert. Årsaken til dette er at informasjonen til foreldrene i enkelte tilfeller hindrer barneverntjenesten og politiet i å gi barnet (eller andre) tilstrekkelig beskyttelse. Informasjon til foreldrene kan også svekke viktige bevis.

Eksempler på situasjoner hvor dette kan være aktuelt er der det er mistanke om at barnet er utsatt for seksuelle overgrep, ved mistanke om at barnet eller noen som står barnet nær er utsatt for andre former for vold eller overgrep, og dersom det å informere foreldrene kan medføre fare for noens liv eller helse. Dette er ikke en uttømmende liste. Det kan også være aktuelt å unnlate å varsle foreldrene dersom bekymringen gjelder tvangsekteskap¹. Skolen må vurdere dette konkret i hvert enkelt tilfelle på bakgrunn av de opplysningene bekymringen omhandler.

---

¹ For nærmere informasjon om skolepersonalets ansvar og oppfølging for tvangsekteskap vises det til "Arbeid mot tvangsekteskap - en veileder", utgitt i 2008 av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Politidirektoratet og Utlendingsdirektoratet.

3.9 Tilbakemelding fra barneverntjenesten

Når skolepersonalet har sendt bekymringsmelding til barneverntjenesten, har barneverntjenesten en plikt til å gi noen opplysninger til den som har gitt meldingen (barnevernloven § 6-7a).

Tilbakemeldingen skal sendes innen tre uker etter at barneverntjenesten mottok meldingen, og skal bekrefte at meldingen er mottatt. Barneverntjenesten kan la være å sende en slik

tilbakemeldingen dersom meldingen er «åpenbart grunnløs» eller der «andre særlige hensyn» taler mot. Dette gir barneverntjenesten anledning til å avgjøre selv ut fra sitt faglige skjønn om tilbakemelding skal gis eller om en slik tilbakemelding vil være til skade for barnet og familien (forarbeidene¹).

Når meldingen kommer fra en som er omfattet av opplysningsplikten, slik som skolepersonalet er, så skal barneverntjenesten i tilbakemeldingen i tillegg opplyse om hvorvidt barneverntjenesten har åpnet en undersøkelsessak. Hvis det er åpnet en undersøkelsessak, skal barneverntjenesten gi en ny tilbakemelding innen tre uker etter at undersøkelsen er gjennomført. I den sistnevnte tilbakemeldingen skal barneverntjenesten gi opplysninger om hvorvidt saken er henlagt eller om saken følges opp videre fra barnevernets side.

Barneverntjenesten skal i utgangspunktet ikke gi opplysninger om hvilke tiltak som er, eller kan bli, iverksatt. De kan likevel gi en slik tilbakemelding når de skal iverksette eller har iverksatt tiltak som skolepersonalet trenger å vite av hensyn til sin videre oppfølging av barnet. Det er barneverntjenesten som i det enkelte tilfellet må vurdere om det er nødvendig å gi opplysninger til skolepersonalet om den videre oppfølgingen av barnet.

---

¹ Ot.prp.nr.69 (2008-2009) s. 84

---

4. Opplysningsplikt ved pålegg

Skolepersonalet kan bli pålagt av de organer som er ansvarlige for å gjennomføre barnevernloven å gi opplysninger (opplæringsloven § 15-3 andre ledd andre punktum). De organene som kan gi pålegg til skolepersonalet er barneverntjenesten og andre organer som er ansvarlig for gjennomføringen av barnevernloven, først og fremst fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

Det er det organet som gir pålegget (barneverntjenesten eller fylkesnemnda) og ikke skolepersonalet, som skal vurderer om vilkårene for opplysningsplikten foreligger. Det er også barneverntjenesten (eller fylkesnemnda) som vurderer hvilke opplysninger som er relevante. Den som gir pålegget må til en viss grad konkretisere hvilke opplysninger skolepersonalet skal gi.

Skolepersonalet kan bare bli pålagt å gi opplysninger som han eller hun allerede har. Skolepersonalet har altså ingen plikt til å innhente nye opplysninger som de ikke er i besittelse av. Både den som pålegger, altså barneverntjenesten eller fylkesnemnda, og skolepersonalet som blir pålagt å gi opplysninger, har et ansvar for å unngå at taushetsbelagt informasjon blir videreformidlet i et større omfang enn det som er nødvendig.

4.1 Når kan skolepersonalet bli pålagt å gi opplysninger

Pålegget om å gi opplysninger er for det første knyttet til situasjoner som er beskrevet i punkt 3.1, punkt 3.2. og punkt 3.3.

Skolepersonalet kan også bli pålagt å gi opplysninger i forbindelse med saker som fylkesnemnda skal avgjøre om

- samvær (barnevernloven § 4-19)
- foreldreansvar og adopsjon (barnevernloven § 4-20)
- opphevelse av vedtak om omsorgsovertakelse (barnevernloven § 4-21)

Hjemmelen til å gi pålegg i disse sakene fremgår av barnevernloven § 6-4 andre ledd fjerde punktum. Den som får pålegget må gi de opplysningene som er nødvendig for at fylkesnemnda skal kunne vurdere om en flytting tilbake til foreldrene, eller samvær med dem, vil kunne føre til en situasjon eller risiko for barnet. Slike situasjoner eller risiko er nevnt i §§ 4-10, 4-11 eller 4-12.

Dersom skolepersonalet blir pålagt å gi opplysninger i forbindelse med en sak som fylkesnemnda skal behandle, kan man bli pålagt å gi opplysninger under barneverntjenestens forberedelse av den aktuelle saken og av fylkesnemnda eller barneverntjenesten mens saken er til behandling i fylkesnemnda.

4.2 Klage over pålegg

Skolepersonalet har rett til å klage over pålegg om å gi opplysninger, hvis vedkommende ikke mener at han eller hun har plikt eller lov til å gi dem (forvaltningsloven § 14). Hvis den som har gitt pålegget mener det er påtrengende nødvendig å få opplysningene for å kunne

gjennomføre sine oppgaver etter barnevernloven, må han eller hun som har klaget, likevel gi opplysningene før klagesaken er avgjort.

5. Forsvarlig system

Skoleeier er ansvarlig for at skolepersonalet har tilstrekkelige forutsetninger for å kunne oppfylle pliktene i opplæringsloven § 15-3. Skoleeier har ansvar for at kravene i opplæringsloven blir fulgt opp, jf. opplæringsloven § 13-10.

Som en del av det forsvarlige system bør skoleeier har prosedyrer for melderutiner til barnevernet og rutiner for å informere den enkelte ansatte om at opplysningsplikten er et personlig ansvar som påhviler den enkelte ansatte ved skolen.

6. Spørsmål

Dersom dere har spørsmål, kan dere kontakte Fylkesmannen, ev. skoleeier.

Kilder

Barnevernloven med kommentarer, Ofstad/Skar, 5. utgave 2009

 [Rundskriv Q -24, mars 2005, Barnevern- og taushetsplikt, opplysningsrett og opplysningsplikt, Barne- og familiedepartementet \(pdf\)](#)

 [Q-1162 B Veileder: "Til barnets beste – samarbeid mellom barnehagen og barneverntjenesten" Barne -og likestillingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet, 2009 \(pdf\)](#)

Ot.prp. nr. 44 (1991-1992) - Om lov om barneverntjenester (barnevernloven)

Innst.O.nr.80 (1991-1992). Innstilling fra forbruker- og administrasjonskomiteen om lov om barneverntjenester (barnevernloven).

Ot.prp. nr. 64 (2004-2005) - Om lov om endringer i lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester og lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester (sosialtjenesteloven) m.v.

Ot.prp.nr. 69 (2008-2009) - Om lov om endringer i barnevernloven

Om tvangsekteskap og æresdrap hos Bufdir

Oppgrader til en [støttet nettleser](#) for å få en reCAPTCHA-utfordring.

[Hvorfor skjer dette?](#)